

На основу члана 73. тачка 2. Устава Републике Србије и члана 130. Пословника Народне скупштине Републике Србије ("Службени гласник РС", број 32/2002 – пречишћени текст и број 57/2003),

Народна скупштина Републике Србије, на седници Петнаестог ванредног заседања у 2003. години, одржаној 27. августа 2003. године, донела је

Д Е К Л А Р А Ц И Ј У О КОСОВУ И МЕТОХИЈИ

Народна скупштина Републике Србије,

Полазећи од чињенице да је државна заједница Србија и Црна Гора пуноправни члан Уједињених нација, као и од принципа државног суверенитета и Уставном повељом зајемчене и Резолуцијом 1244 СБ УН потврђене територијалне недељивости државне заједнице и Републике Србије као њене чланице;

подсећајући на обавезу Републике Србије да као држава чланица државне заједнице Србија и Црна Гора даје пуни допринос доследном спровођењу:

- Резолуције 1244 Савета безбедности Уједињених нација од 10. јуна 1999. године,
- Војно-техничког споразума о Косову и Метохији од 9. јуна 1999. године,
- Заједничког документа о сарадњи СР Југославије и УНМИК-а од 5. новембра 2001. године;

имајући у виду највише и општеприхваћене државне интересе:

– изградњу и развој демократског, на начелу владавине права заснованог друштва у Републици Србији, у коме се доследно поштују људска права,

– очување и јачање стабилности и сарадње у региону југоисточне Европе,

– приближавање и укључивање Републике Србије, кроз чланство у државној заједници Србија и Црна Гора, у европске асоцијације са крајњим циљем пријема у Европску унију;

уважавајући напоре релевантних међународних институција, владиних и невладиних организација (Организација за европску безбедност и сарадњу, Високи комисаријат за избеглице Уједињених нација, Међународни Омбудсман на Косову и Метохији, невладина организација Амнести интернешнал и др.) у циљу побољшања људских права и укупне политичко-безбедносне ситуације на Косову и Метохији;

указујући са дубоком забринутошћу на хуманитарну катастрофу у Републици Србији изазвану великим бројем присилних миграната, међу којима је око 250.000 интерно расељених лица са Косова и Метохије;

инсистирајући на принципима и циљевима Повеље Уједињених нација, пре свега, на поштовању људских права, обезбеђивању права на повратак избеглица и интерно расељених лица, права на слободу кретања, права својине и других људских и грађанских права

О Ц Е Н Ђ У Ј Е

1. досадашњу примену Резолуције 1244 СБ УН као нездовољавајућу и забрињавајућу, обележену учесталим прекорачењима мандата од стране службеника међународне администрације,

2. процес изградње демократског и мултиетничког друштва и институција на Косову и Метохији нездовољавајућим и неодрживим, обележеним етничком дискриминацијом у привременим институцијама самоуправе, једностраним одлукама којима се флагрантно крше одредбе Резолуције 1244 СБ УН, као нпр. Декларација о легализацији активности тзв. Ослободилачке војске Косова, исхитреним преношењем надлежности са међународне мисије на прелазне институције самоуправе и избегавањем реалних механизама за успостављање демократског друштва, као што је процес децентрализације,

3. поштовање људских права на Косову и Метохији и опште стање безбедности као изузетно лоше, обележено учесталим случајевима терористичких аката, физичког насиља, убиства на етничкој основи, драстичном експанзијом организованог криминала, разбојништвима, узурпирањем и уништавањем приватне имовине, ускраћивањем слободе кретања, недоступношћу институција припадницима српске националне заједнице итд,

4. процес повратка избеглица и интерно расељених лица као потпуно неуспешан, будући да се за четири године на Косово и Метохију вратило мање од два процента избеглих и интерно расељених лица из редова српске националне заједнице.

Подсећа да су СР Југославија, односно Србија и Црна Гора и Република Србија, као чланице те државне заједнице од почетка спровођења Резолуције 1244 СБ УН до данас:

1. испуниле све своје обавезе предвиђене Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација од 10. јуна 1999. године и Војно-техничким споразумом између међународних снага безбедности (КФОР) и Влада СР Југославије и Републике Србије од 9. јуна 1999. године,

2. суштински допринеле укључивању српске националне заједнице у процес спровођења ових докумената, позивима на учествовање на изборима за органе прелазне самоуправе на покрајинском и општинском нивоу,

3. уложиле крајње напоре да подстакну српску националну заједницу на Косову и Метохији да истраје на учешћу у прелазним институцијама самоуправе, упркос очигледној дискриминацији, мајоризацији и изузетно лошим условима за рад у тим институцијама;

ЗАКЉУЧУЈЕ

1. да је Република Србија, као чланица државне заједнице Србија и Црна Гора, са свим својим институцијама и органима, чврсто опредељена према Резолуцији 1244 Савета безбедности Уједињених нација као основном оквиру за решавање проблема Косова и Метохије, и у том смислу инсистира на њеној пуној и доследној примени, у складу са Заједничким документом СРЈ – УНМИК од 5. новембра 2001;

2. да се државни суверенитет и територијална недељивост Републике Србије као државе – чланице државне заједнице Србија и Црна Гора односи на Косово и Метохију, без обзира на прелазну међународну администрацију, што је потврђено Резолуцијом 1244 СБ УН;

3. да је Република Србија као чланица државне заједнице Србија и Црна Гора чврсто опредељена за процесе европских, односно евроатлантских интеграција, а што је уједно и најефикаснији механизам за решавање проблема Косова и Метохије, упоредо са доследним спровођењем Резолуције 1244 СБ УН;

4. да се од мисије Уједињених нација на Косову и Метохији захтева, и у том смислу нуди пуну подршку и сарадња Републике Србије, да покаже одлучност у реализацији циљева Резолуције 1244 СБ УН, као непристрасна администрација у складу са својим мандатом, неоптерећена сукобима интереса личне или било које друге природе и успостави амбијент толеранције, чиме би се омогућила "изградња демократског и мултиетничког друштва и институција на Косову и Метохији, које би као такве омогућиле свим грађанима Косова и Метохије да уживају суштинску аутономију у оквиру СР Југославије односно Србије и Црне Горе", што је главни задатак мисије проглашена Резолуцијом 1244 СБ УН, и предуслов за остваривање задатка "стандарди пре статуса", који је поставио СБ УН;

5. да се надлежне институције и органи Републике Србије овлашћују и обавезују да преко Координационог центра Србије и Црне Горе и Републике Србије за Косово и Метохију дају максималан допринос и подршку мисији УН на Косову и Метохији у доследном спровођењу Резолуције 1244 СБ УН, укључујући и инсистирање на исправљању грубих повреда у досадашњем току спровођења Резолуције, којима је омогућено чак и легализовање терористичких активности, легализовање узурпације имовине итд., а такође се овлашћују и обавезују да дају максимални допринос и подршку међународном безбедносном присуству на Косову и Метохији у осигуравању безбедног окружења за све грађане Косова и Метохије и борби против тероризма и организованог криминала;

6. да се надлежне институције и органи Републике Србије овлашћују и обавезују да преко Координационог центра Србије и Црне Горе и Републике Србије за Косово и Метохију предузимају све легалне и легитимне мере и иницијативе ради заштите права српске националне заједнице и припадника других етничких заједница или појединача којима се на Косову и Метохији систематски ускраћују њихова права, као и ради заштите интереса Републике Србије, правних лица чији је она оснивач и других правних лица и организација чија се имовинска и друга права на Косову и Метохији грубо узурпирају, као и ради заштите вредне српске и европске културне баштине у Покрајини;

7. да се надлежне институције и органи Републике Србије, преко Координационог центра Србије и Црне Горе и Републике Србије за Косово и Метохију овлашћују и обавезују да, у сарадњи са УНЕСКО-ом и УНМИК-ом, предузму кораке за заустављање уништавања културне баштине Србије и Европе на Косову и Метохији, кроз селекцију и категоризацију културно-историјских споменика, формирање заштитних зона око најважнијих споменика културе и спровођење модела заштите културно-историјских споменика, предузимањем дугорочих мера очувања нашег културно-историјског блага;

8. да се о статусу Косова и Метохије не може повести расправа док се не реализују све одредбе Резолуције СБ УН 1244, односно не испуње стандарди мултиетничког живота како их је дефинисао Савет безбедности УН, док се не спроведе децентрализација у складу са препорукама Савета Европе и док се не обезбеди потпуно поштовање Војно-техничког споразума и Заједничког документа о сарадњи СРЈ и УНМИК;

9. да надлежни органи и институције Републике Србије, преко Координационог центра Србије и Црне Горе и Републике Србије за Косово и Метохију, у сарадњи са УНМИК-ом и институцијама прелазне самоуправе, као и релевантним међународним организацијама и групама (СЕ, ЕУ, ОЕБС, Контакт – група), изврше операционализацију стандарда и обезбеде одговарајући механизам за праћење напретка у достизању одређеног нивоа стандарда и испуњавању договорених рокова;

10. да се надлежне институције и органи Републике Србије овлашћују и обавезују, поред свакодневних активности и сарадње са мисијом УН, да преко Координационог центра Србије и Црне Горе и Републике Србије за Косово и Метохију, у циљу доследног спровођења Резолуције 1244 СБ УН, при чему се као највиши и приоритетни циљеви дефинишу решавање судбине несталих лица, отварање процеса одрживог повратка расељених лица, гарантовање безбедности и слободе кретања и покретање процеса децентрализације на Косову и Метохији као механизма за гарантовање колективног статуса и колективних права српске националне заједнице на Косову и Метохији, воде кроз Високу радну групу, разговоре о техничким питањима и решавању проблема који отежавају свакодневни живот становника Косова и Метохије (нпр, производња и дистрибуција електричне енергије, водоснабдевање, заштита од загађења и слично);

11. да се надлежне институције и органи Републике Србије, у сарадњи са Скупштином Црне Горе и Скупштином Србије и Црне Горе и њиховим надлежним органима и институцијама, тек пошто претходно буду испуњене све одредбе Резолуције 1244 и стандарди Савета безбедности УН, овлашћују и обавезују да преко Координационог центра Србије и Црне Горе и Републике Србије за Косово и Метохију и у консултацијама са Контакт-групом, дају пуни допринос утврђивању платформе за изналажење таквог вида суштинске аутономије Косова и Метохије, који би омогућио свим грађанима Косова и Метохије да уживају суштинску аутономију у оквиру Републике Србије као чланице државне заједнице Србија и Црна Гора, у складу са Резолуцијом 1244 СБ УН и њеним пратећим документима, односно, у складу са државним уређењем и законодавством државне заједнице Србија и Црна Гора и Републике Србије, као њене чланице;

12. да се надлежне институције и органи Републике Србије овлашћују и обавезују да, у оквиру редовне сарадње са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију са седиштем у Хагу, инсистирају на процесуирању свих осумњичених за дела из надлежности овог Трибунала почињених на простору Косова и Метохије, нарочито за дела почињена над припадницима српске националне заједнице, и да у том смислу пруже пуну подршку истражитељима овог Трибунала.

РС Број 36

У Београду, 27. августа 2003. године

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРЕДСЕДНИЦА

Наташа Мићић